

Νοσηλευτική: Επιστήμη, Τέχνη και Αξιολογικός Προσανατολισμός

Αφροδίτη Ραγιά

**Nursing: Science, Art and Value
Orientation**

*BSN, MA, MSN, Ed.D, Ομότιμη Καθηγήτρια
Νοσηλευτικής, Εθνικό και Καποδιστριακό
Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αθήνα*

Η Νοσηλευτική είναι επιστήμη υγείας. Είναι και θα είναι αναπτυσσόμενη επιστήμη, στηριζόμενη στην έρευνα, με τα ευρήματα της οποίας αξιολογείται, διαφοροποιείται, διευρύνεται και τελειοποιείται η κλινική της άσκηση και η συμβολή της στην προαγωγή της υγείας της κοινωνίας.

Αποτελεί κοινή κλινική παρατήρηση όσο και εμπειρία ότι η άσκηση της Νοσηλευτικής απαιτεί όχι μόνο επιστημονικές γνώσεις αλλά και διαπροσωπικές, διανοητικές και τεχνικές δεξιότητες, καθώς και ένα σύστημα ανθρωπιστικών αξιών παραδεκτών και τηρούμενων από κάθε νοσηλεύτη.¹

Η σπουδή της Νοσηλευτικής σε όλα τα εκπαιδευτικά κέντρα και στο πανεπιστήμιο ρυθμίζεται και κατευθύνεται από το πνεύμα και τα ιδανικά της παιδείας. Της παιδείας, όπως οι Έλληνες όρισαν, ως το «πρώτο των καλλίστων» αγαθό μορφωτικό, ανθρωποπλαστική δύναμη, διάπλαση προσωπικοτήτων, καλλιέργεια της αρετής και του πόθου της τελειότητας.²

Ο υπέρτατος σκοπός της εκπαίδευσης είναι η δημιουργία ανθρώπων, οι οποίοι στην περίπτωση αυτή θα νοσηλεύουν τους ασθενείς. Και άνθρωποι δε γίνονται χωρίς ειλικρινή και βαθιά πίστη στα ανώτερα ιδανικά, τις αιώνιες αξίες της ζωής.

Η Νοσηλευτική οπουδήποτε ασκείται, πλησιάζει και υπηρετεί τον άνθρωπο ως βιο-ψυχο-κοινωνική και πνευματική οντότητα. Η Νοσηλευτική είναι θείο έργο,³ πνοή και ποίημα αγάπης,⁴ μορφή ηρωισμού και θυσίας.⁵ Είναι επιστήμη, τέχνη και πνεύμα. Θεωρείται ηθική δημιουργική δύναμη μέσα στην κοινωνία.

Κατά συνέπεια, η νοσηλευτική φιλοσοφία μπορεί να χρησιμεύει ως πηγή, ως θησαυροφυλάκιο αξιών, μεταξύ των οποίων διακρίνονται: Η ευθύνη, ο σεβασμός προς την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, η θυσία, η πίστη, η υπομονή και η αγάπη, οι αξίες που μπορούν να εμπνεύσουν το νοσηλευτικό ηρωισμό, τη φροντίδα με θαλπωρή και τη χωρίς όρους αποδοχή των πασχόντων σωματικά και ψυχικά ασθενών και των αναπήρων.

Συμπερασματικά, οι νοσηλευτικές αξίες συναρμολογούνται και εντάσσονται στο ακόλουθο τρίπτυχο θεμελιωδών αρχών:⁶

- Ολική θεώρηση του ανθρώπου ως μοναδικής και ανεπανάληπτης οντότητας
- Πίστη και σεβασμός στην εσώτερη αξία του ανθρώπου, την ιερότητα της ζωής και τα ανθρώπινα δικαιώματα
- Φροντίδα των ασθενών με προσωπικό ενδιαφέρον και νοσηλεύουσα αγάπη.

Υπεύθυνη αλληλογραφίας:

Αφροδίτη Ραγιά
Ομότιμη Καθηγήτρια Νοσηλευτικής
Πανεπιστήμιο Αθηνών
Φραγκοκλησιάς 12, 151 25 Μαρούσι
Τηλ.: 210 61 98 617, Fax: 210 6198619

Βιβλιογραφία

1. Styles MM. *On nursing. Toward a new endowment*. St. Louis, Mosby Co, 1982:61, 173
2. Πλάτωνος νόμοι Α 643Ε, 644Β
3. Θεόδωρος Στουδίτης. *Ίαμβος ΙΖ΄. Εις τον νοσοκόμον*. PG 99, 1785D
4. Ραγιά Α. *Η αδελφή: Το μεγαλείο του έργου της*. Εκδόσεις Αδελφότητος «Ευνίκη», Αθήνα, 1972:38
5. Λανάρα Β. *Ηρωισμός και Νοσηλευτική*. Β΄ έκδοση. Φιλοσοφική Διάσταση, Αθήνα, 1996:150
6. Ραγιά Α. *Νοσηλευτική ψυχικής υγείας – Ψυχιατρική Νοσηλευτική*. 9η έκδοση. Ιατρικές Εκδόσεις Παρισιάνος, Αθήνα, 2009:435